

SAGA

Jakob A. Gabrielsen (1862 – 1945) fra Bjørsvik, gift med Elen Sofia Andersdatter (1871 – 1905) fra Flekkos. De hadde seks barn: Arthur, Ingeborg, Vally, Arne, Georg og Elen. Elen døde som spebarn.

Familien kom fra Trondheim til Saga ca. År 1899. Jakob ble gift igjen i 1912 med Anne J. Larsdatter (1875 – 1942). De fikk to barn: Evald og Johan, men Johan døde bare 3 år gammel.

Jakob Gabrielsen var en utrolig flink møbelsnekker. I Trondheim drev han sitt eget møbelverksted og hadde folk både i opplæring og arbeid. Men i 1899 flyttet han nordover og kjøpte stedet Saga med sagbruket av Ole Arntsen fra Alvenes. Tidligere hadde Ivar Bentsen fra Saltdal drevet sagbruket.

Han drev da et lite småbruk, arbeidet som møbelsnekker og saget tømmer ved sagbruket.

På grunn av vannkraften til sagbruket hadde grunneierne en avtale om gratis saging av 6 tømmerstokker hver av de 4 grunneierne i Alvenes pr. år.

Arne Gabrielsen (1899 – 1983) gift med Jenny Kristine Aas Olsen (1901 – 1965) fra Mo i Rana.

Arne arbeidet på Mo trevarefabrikk da han møtte Jenny. De flyttet til Saga og bygde heimen Luneng i ca. 1923. De fikk fem barn: Åsta, Jørgen, Alf, Sigurd og Ole.

Arne og Jenny drev et lite småbruk. I tillegg var Arne mye borte på arbeid. Blant annet var han ni vintre i Nusfjord i Lofoten og arbeidet som landkar hos Dahl. Før krigen arbeidet han som tømmer på Finneid og etter krigen på ulike steder.

Familien reiste til Hammerfest etter krigen og deltok i gjenreisningsarbeidet.

På slutten av 1948 flyttet familien til Finneid. Senere bygde Arne, Sigurd, Alf og Ole egen bolig på Fauske.

Jenny kom fra sentrum i Mo i Rana med strøm og innlagt vann til et nokså isolert og tungvint småbruk med ansvar for barn og den daglige driften av bruket. Hun hadde ingen erfaring med gårdsdrift.

Ungene gikk på skola i Lakså (14 dager på skola og 14 dager fri). De bodde hos Lars Olsen til i 1940. Etterpå bodde de hos Margrethe og Ernst Kristoffersen.

Arne Gabrielsen var også en ivrig jeger og drev spesielt med jakt på oter. Denne oterjakta drev han ofte sammen med Jonas Olsen fra Storvasseid. En gang rodde de fangsten sin, oterskinnene, til Bodø og solgte de til buntmaker Møllerskog.

Åsta (1922 – 1999) ble gift med Henry Slettmyr fra Venseth, Fauske i 1943. De har seks jenter. Jørgen (1925) ble gift i 1948 med Lilly Reinvik (1921). Familien flyttet til Bodø i 1959. De har fem barn.

Alf er gift med Berit Jensen fra Fauske og har to barn som bor på Fauske.

Sigurd ble gift i 1964 med Anna Nessvoll fra Korsvika, og de har en datter. Familien bor på Hammerfall i Sørfold.

Ole er gift med Solbjørg Johansen fra Valnesfjord og bor på Fauske.

Fortalt av Ole Gabrielsen og nedskrevet av Elin Bartholsen

Evald Gabrielsen (1912) ble i 1945 gift med **Oddveig Simensen** (1922) fra Vang i Hedmark. De fikk tre barn: Anny, Elsa og Edd Ole.

Evald født 16.10.1912, vokste opp på Saga. Hans mor døde da han var guttunge. Han var sammen med sin far og deltok i alt arbeid som måtte gjøres på gården og i tillegg fiska han i Belkjosen. Det var han som for det meste sto for matstellet, så det ble naturlig at han fikk seg jobb som kokk på jekta hans Dahl i Nusfjord (Caroline) da han som 17-åring reiste til Lofoten. Han fortsatte å reise til Lofoten på fiske og etter hvert fikk han seg en liten sjark.

I 1945 giftet han seg med Oddveig Simensen, og fortsatte fiske i Lofoten i ca. 3 vintrer etterpå. Etter hvert som familien økte, ble det hjemmefiske i Belkjosen. Han fikk sin skolegang i Lakså. Læreren het Olsen og var en meget streng og myndig herremann.

I alle disse åra saga han tømmer utover våren mens det var vann i Sløelva. Og på sommeren var det høyonna. De hadde på det meste 2 kyr og 2 sauer, så det ble ofte for lite høy, dermed var det å skjære tang. De kokte fiskeavfall og hadde tang i kokende vann, slik at det ble grønt og deretter helte de fiskeavfall over. Dette var beste sort for dyrene som syntes det var snadder.

Evald har arbeidet tungt, men er i dag i en alder av 89 år fremdeles oppegående.

Oddveig Simensen kom fra Vang på Hedmarken i 1944. Hun svarte på annonse da Evald søkte etter husholderske etter sin gamle far. Hun kom til Bjørsvik med lokalbåten fra Bodø. På den tiden var det anløp av lokalbåten fra Bodø. Hun ble møtt av Gunda Andersen på kaia om natta. Neste dag ble hun hentet i robåt av Evald, og de dro til Saga. Dette var første gang hun var i båt, så det var nok spennende og nifst.

De gifta seg i 1945 og fikk tre barn. Den første vinteren Evald var på Lofoten hadde hun Karsten Andorsen sammen med seg, og vinteren etter var Anne Larsen sammen med henne. Hun og Anne hadde torskegarn som de satte, og en del fisk ble det. Det var mye hun måtte lære seg etter hvert, hun hadde ikke vært i båt og ikke vært i fjøs før. Og tungvint var det på alle vis uten strøm og uten vei og uten innlagt vann. Slik var det de første årene på Saga. Evald overtok etter hvert småbruket med sagbruket ved Saga og dreiv det videre sammen med Oddveig.

Det eldste barnet, Anny, ble gift med Leif Lyng fra Saltdal. Han døde i 1998. De har tre barn sammen: Nina, Ivan og Liss Anita. Familien bor på Fauske.

Elsa ble gift med Paul Engseth, og de har to barn: Jhonny og Håvard. Elsa døde i 1997.

Edd Ole har to barn: Kim og Ida.

Jakob Gabrielsen, som var min bestefar, var den tredje som drev sagbruket og den første som bosatte seg på Saga gård. Han kom flyttende fra Trondheim og hadde med seg kone og 5 barn. Han flyttet fra Bjørsvik, der hans barndomshjem var, og først til Bergen og deretter til Trondheim. Han var møbelsnekker og hadde verksted i Trondheim og flere mann i arbeid.

Han kausjonerte for en mann i Trondheim som ikke klarte sine forpliktelser og dermed gikk han konkurs. Han solgte da alt han eide og flyttet tilbake, første til Bjørsvik og så til Saga. Han bygde

seg et lite hus og hadde et lite småbruk, og i tillegg begynte han å drive sagbruket. Saginga var vannavhengig, så det ble for det meste i vårflommen at det pågikk for fullt med saging. Han laga møbler og solgte og laga likkister. Han var også postmann en periode. Han gikk fra Saga til Nordfold og henta posten, en strekning på 10 kilometer. Den posten som skulle til Nøtnes og Bjørsvik kom til Saga og ble henta der.

Hans første kone som het Elen døde i barsel og da ble han alene med 5 barn. Etter noen år gifta han seg med Anne, og de fikk 2 barn, en som døde ca. 2 år gammel, og den andre som er min pappa, og som er den fjerde generasjon som har drevet sagbruket.

Sagbruket på Saga

Det er ca. 175 – 180 år siden den første starta med å sage tømmer på Saga.

Den første var han **Ivar Bentsen** som kom fra Saltdalen. Da sto det et lite hus like ovenfor sagbruket som han sannsynligvis bodde i de månedene som saginga pågikk.

Den andre var han **Ole Arntsen** som bodde i Alvenes.

Den tredje var **Jakob Gabrielsen** som er min bestefar og som var den første som bosatte seg på Saga gård.

Den fjerde var **Evald Gabrielsen** som er min pappa og som drev den fra han var guttunge og til han ble så gammel at han ikke orket mer lenger, ca. 1990.

Saga ble restaurert med kulturmidler i 1991.

Saga, juli 2001

Anny Lyng